Åkers förskola

Likabehandlingsplan och

Årlig plan mot kränkande behandling

Ansvaret för upprättande och utvärdering av planen åligger förskolechef.
Planen gäller för förskolorna i Vaggeryds Kommun under läsåret 2016/17

Innehåll

1. Vad säger lagen?
2. Vad säger styrdokumenten?
    a. Förskolans läroplan
    b. FN:s barnkonvention
3. Definitioner
    a. Diskriminering
    b. Direkt diskriminering
    c. Indirekt diskriminering
    d. Trakasserier
    e. Kränkande behandling
    f. Mobbning
4. Vår vision
5. Upprättande och förankring
6. Fjolårets plan
7. Årets plan
8. Främjande arbete
9. Kartläggning och förebyggande arbete
10. Rutiner för akuta situationer

Bilagor

Anmälan om kränkande behandling/diskriminering

Personals utredning kring kränkande behandling/diskriminering

Förskolechefs utredning kring kränkande behandling/diskriminering

1. Vad säger lagen?

Den 1 april 2006 trädde lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i kraft. Lagens syfte är att främja barn och elevers lika rättigheter, motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt motverka annan kränkande behandling. Denna lag ersätts av *diskrimineringslagen* (2008:567), som trädde i kraft 1 januari 2009. I kapitel 2 § 5 och i kapitel 3 § 14-16 finns motsvarande uppdrag för skola/förskola som tidigare funnits i lag (2006:67).

Dessutom finns förtydliganden i skollagen kapitel 6; åtgärder mot kränkande behandling. Lagen omfattar all utbildning och annan verksamhet som omfattas av skollagen (2011). Lagen gäller när personal kränker barn, såväl som när barn kränker barn eller vuxna. Om förskolan inte följer lagens bestämmelser eller vidtar tillräckliga åtgärder mot kränkningarna kan förskolan bli skadeståndsskyldig.

Varje enskild verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja lagens syfte. Det ska finnas en plan där det tydligt framgår hur verksamheten ska främja, förebygga och förhindra diskriminering och kränkningar, samt hur verksamheten ska utreda och åtgärda trakasserier och kränkningar.

2. Vad säger styrdokumenten?

Förskolans reviderade läroplan

1. Förskolans värdegrund och uppdrag

Grundläggande värden
Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som ska prägla verksamheten. Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram och synliggöras i verksamheten. Barn tillägnar sig etiska värden

och normer främst genom konkreta upplevelser. Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle och därför är vuxna viktiga som förebilder.

Att hävda grundläggande värden kräver att värderingar tydliggörs i den dagliga verksamheten. Verksamheten ska bedrivas i demokratiska former och därigenom lägga grunden till ett växande ansvar och intresse hos barnen för att de på sikt aktivt ska delta i samhällslivet.

Förståelse och medmänsklighet

Förskolan ska ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.

Den växande rörligheten över nationsgränserna skapar en kulturell mångfald i förskolan, som ger barnen möjligheter att grundlägga respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund.

2.1 NORMER OCH VÄRDEN

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem.

Mål

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar

- *öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,*
- *förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,*
- *sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,*
- *förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och*
- *respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.*

Skolverket (2010)

FN:s barnkonvention

Artikel 2: *Alla barn är lika mycket värda. inga barn får bli diskriminerade, dvs bli sämre behandling, det har ingen betydelse vilken färg barnet och barnets föräldrar har på huden, om barnet är flicka eller pojke, vilket språk barnet talar, vilken gud barnet tror på , om barnet har ett funktionshinder eller om barnet är rikt eller fattigt. Mobbning i skolan kan till exempel vara diskriminering.*

3. Definitioner

Diskriminering

är ett övergripande begrepp för särbehandling av individer och grupper utifrån de sju diskrimineringsgrunderna i lagen: **kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck.**

Direkt diskriminering

är när någon behandlas sämre än andra

Indirekt diskriminering

är när verksamheten tillämpar bestämmelser eller har ett förfaringssätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar vissa barn och elever. Ett exempel på det är om alla barn serveras samma mat, vilket missgynnar de barn som behöver annan mat av religiösa skäl.

Trakasserier

är en behandling som kränker någons värdighet och som är kopplad till de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

är ett uppträdande som kränker en persons värdighet men som saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkningar kan vara:

- **Fysiska** tex knuffar och slag…
- **Verbala** tex att bli hotad eller kallad idiot eller vid öknamn …
- **Psykosociala** tex utfrysning som att alla utom ett barn blir bjudna på kalas….
- **Texter och bilder** tex lappar, brev, teckningar…

Mobbning
är när någon eller några personer utsätts för upprepade kränkningar. Skillnaden mellan mobbning och konflikt är att vid mobbning är det alltid samma personer som är i underläge.

Det är ytterst den som är utsatt för handlingen som värderar om den är kränkande eller inte. Man behöver inte ha haft någon elak avsikt för att göra sig skyldig till diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Det är effekten som avgör.

4. Vår vision

Vi ska ha en förskola där alla behandlas likvärdigt oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder. Därför gäller nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling.

Därför skall:

- alla vuxna och barn utifrån sin förmåga se och aktivt ta ansvar för att visionen blir verklig.
- all verksamhet planeras så att ingen diskriminering ska förekomma

5. Upprättande och förankring

Barnens delaktighet och förankring av planen

Barnen är delaktiga i överenskommelser av ett gemensamt förhållningssätt.
Ansvarig: förskollärare

Vårdnadshavarnas delaktighet och förankring av planen

Planen ska finnas tillgänglig och synlig på förskolan och vårdnadshavarna informeras på föräldramöte och/eller vid utvecklingssamtal.
Ansvarig: förskollärare

Planerna finns utlagd på förskolans hemsida.
Ansvarig: förskolechef

Personalens delaktighet och förankring av planen

Personalen är delaktig vid utvärdering av årets plan samt i samband med att den revideras.
Ansvarig: förskolechef

Personalen har tillgång till planen på Intranätet.
Ansvarig: förskolechef

Personal arbetar systematiskt med att arbeta främjande, förebyggande och agera vid akuta situationer.
Ansvarig: All personal

6. Fjolårets plan

Förskolans värdeord bygger på verksamhetens grund. Vi har diskuterat värdeordens förankring. Vi såg att vi behövde förankra värdeorden mer på förskolan i vårt och barnens förhållningssätt. Detta har lett till att vi behåller de värdeord vi tidigare arbetat fram. Vi såg ett behov av att medvetandegöra överenskommelser på gemensamma platser på förskolan.

7. Årets plan

Utifrån allmänna råd från Skolverket kring likabehandlingsplan, valde förskolechefer att ta fram en ny plan som gäller från läsåret 2016/17.

Planen har utarbetats i ett samarbete mellan förskolechefer och specialpedagoger. Planen lyftes med förskolepersonalen i samband med pedagogiskt möte i augusti 2016 på förskoleenhet 3.

Förskolepersonalen har arbetat fram ställningstagande för hur de arbetar främjande. Senast oktober månads utgång ska de ha genomfört en kartläggning utifrån miljön med fokus på ev åtgärder för att diskriminering/kränkning inte ska uppstå.

Planen ska utvärderas i samband med utvärderingsarbete i juni 2017. Revidering av kommande plan sker i augusti - oktober.
Ansvarig: förskolechef med delaktighet av arbetslaget.

8. Främjande arbete

Värdegrundsarbetet och ställningstagande, värdeord

”Förskolan ska vara en meningsfull plats där utforskande, skapande och delaktighet råder. Genom de olika erfarenheter barnen har, lär vi oss av varandra.
Vi vill att vår förskola ska genomsyras av respekt för varandra och vår gemensamma miljö. Detta genom att vara närvarande och tillsammans diskutera hur vi möter varandra och vårt material/miljö.”

Välkommen:
Vi vill att alla ska trivas och känna sig trygga på vår förskola. Här ska råda ett öppet och tillåtande klimat.
Inflytande:
Vi vill att alla ska ha möjlighet till inflytande i förskolans verksamhet.
Glädje:
Vi vill att vår förskola ska vara en plats där nyfikenhet och glädje råder. Den ska locka till nya upptäckter och upplevelser tillsammans på ett roligt sätt.

I vår vardag på förskolan arbetar vi med ställningstagande och värdeorden. De speglas i vårt förhållningssätt.

9. Kartläggning och förebyggande arbete

Vid läsårets start gör arbetslagen observationer för att kartlägga om det finns miljöer ute eller inne som kan bidra till diskriminering/kränkning. Utifrån resultat upprättas eventuellt en handlingsplan som beskriver åtgärder, när de ska vara åtgärdade samt vem som har ansvar. Kartläggning och eventuell handlingsplan ska vara genomförd senast 31 oktober och ska förankras hos förskolechef.

Diskriminerings-grunder	**Nulägesanalys**	**Mål**	**Åtgärder/insatser Tidsaspekt**	**Ansvarig**
Kön				
Könsöverskridande identitet eller uttryck				
Funktionshinder				
Etnisk tillhörighet				

Religion eller annan trosuppfattning				
Ålder				
Sexuell läggning				
Kränkning				

Vi har kartlagt vår miljö på förskolan genom att diskutera och inventera våra olika miljöer. Genom detta har vi sett att det finns platser där diskriminering kan förekomma. För att förebygga detta finns vi nära barnen i alla förskolans miljöer.

När det kommer ny personal informerar vi om likabehandlingsplan.

Kontinuerligt under läsåret förebygger arbetslagen diskriminering/kränkning genom att systematisk med hjälp av pedagogisk dokumentation uppmärksamma eventuella miljöer där diskriminering/kränkning kan förekomma och utifrån detta vidtar åtgärder. Den kontinuerliga kartläggningen dokumenteras genom det systematiska kvalitetsarbetet.

10. Rutiner för akuta situationer

När förskolans personal ser, hör eller får reda på att ett barn varit utsatt för diskriminering/kränkning ska de agera skyndsamt. Det är av vikt att personalen utgår från det enskilda barnets upplevelse av det inträffade. Även föräldrarnas synpunkter på det inträffade behöver beaktas. Personal för samtal med både den som upplever sig diskriminerad/kränkt samt med den eller dem som kan ha utfört handlingen. Först när alla fått yttra sig kan personalen så objektivt som möjligt bedöma situationen.

Bedömer personalen att diskriminering/kränkning har förekommit måste personalen vidta åtgärder. Personal anmäler händelsen på blankett till förskolechef.

Upprepas diskrimineringen/kränkningen för det enskilda barnet går ärendet vidare enligt nedanstående rutin.

VAGGERYDS KOMMUN

BARN- OCH UTBILDNINGS-FÖRVALTNINGEN

Rutiner vid uppkomst av diskriminering/kränkning vid förskola

Utredning och åtgärdsskyldighet

Förskolan ska anmäla varje ärende vidare till huvudmannen. Förskolans insatser inom ramen för utredningen bör alltid dokumenteras. All personal som arbetar i och med och runt förskolan innefattas av dessa rutiner. *Obs! Vid diskriminering/kränkande behandling mellan vuxen och barn ansvarar förskolechef för utredning samt åtgärder.*

1.Förskolepersonal

Då förskolepersonal ser, hör eller på annat sätt upptäcker diskriminering/kränkning ska den agera skyndsamt och utreda vad som skett.

1.Personal för samtal med berörda barn.
2.Information till hemmen.
3.Skickar en anmälan till förskolechef (blankett) som vidarebefordrar till huvudman.

Fortsätter diskriminering/kränkning går ärendet vidare till nästa nivå.

2.Förskolepersonal

Då förskolepersonal ser, hör eller på annat sätt upptäcker diskriminering/kränkning ska den agera skyndsamt och utreda vad som skett.

1.Personal för samtal med berörda barn.
2.Information till hemmen.
3.Skickar en anmälan till förskolechef (blankett) som vidarebefordrar till huvudman.
4.Dokumenterar och följer upp enligt blankett. Vid avslut signerar förskolechef och arkiverar dokumentation.

Fortsätter diskriminering/kränkning går ärendet vidare till nästa nivå.

3. Förskolechef

Förskolechef kallar till möte med vårdnadshavare för det kränkta barnet och berörd personal, för att upprätta en handlingsplan för verksamheten. Förskolechef vidarebefordrar anmälan och handlingsplan till huvudman.

Fortsätter diskriminering/kränkning går ärendet vidare till nästa nivå.

4. Barn- och Utbildningsnämnd

Förskolechef ansvarar för anmälan till huvudmannen. Huvudmannen skall skyndsamt utreda anmälan och vidta eventuella åtgärder.

VAGGERYDS KOMMUN

BARN- OCH UTBILDNINGS-FÖRVALTNINGEN

Anmälan om kränkande behandling

enligt Skollagen 6 kap 10§

och/eller

Anmälan av diskriminering

enligt Diskrimineringslagen

Anmälan om kränkande behandling/diskriminering till förskolechef av personal på förskola

Förskola och avdelning	Datum

☐ Diskriminering kopplat till kön	☐ Diskriminering kopplat till sexuell läggning
☐ Diskriminering kopplat till ålder	☐ Diskriminering kopplat till religion eller annan trosuppfattning
☐ Diskriminering kopplat till funktionshinder	☐ Diskriminering kopplat till könsöverskridande identitet
☐ Diskriminering kopplat till etnisk tillhörighet	☐ Kränkande behandling

_____ _____

Datum Underskrift/underskrifter

_____

Namnförtydligande

VAGGERYDS KOMMUN

BARN- OCH UTBILDNINGS-FÖRVALTNINGEN

Personals utredning kring kränkande behandling/diskriminering

Namn:	**Personnummer:**
Förskola:	**Avdelning:**

Ansvarig utredare:

Datum då anmälan kom in:

Beskrivning av kränkning/diskriminering:

Beskrivning av insatser som gjordes direkt:

Föräldrar informerade: ☐ **JA** ☐ **NEJ** **Datum:**

Beskriv åtgärder för att förhindra att det händer igen och ansvarig för åtgärden/åtgärderna:

Uppföljning:

Datum då ärendet/utredningen avslutats:

Underskrift:_____ **Namnförtydligande:**_____

Lämnas till förskolechef för arkivering efter avslut

VAGGERYDS KOMMUN

BARN- OCH UTBILDNINGS-FÖRVALTNINGEN

Förskolechefs utredning kring kränkande behandling/diskriminering

Namn:	**Personnummer:**
Förskola:	**Avdelning:**

Ansvarig utredare:

Datum då anmälan kom in:

Beskrivning av kränkning/diskriminering:

Beskrivning av insatser som gjordes direkt:

Föräldrar informerade: ☐ **JA** ☐ **NEJ** **Datum:**

Beskriv åtgärder för att förhindra att det händer igen och ansvarig för åtgärden/åtgärderna:

Uppföljning:

Datum då ärendet/utredningen avslutats:

Underskrift:_____ **Namnförtydligande:**_____

Arkiveras efter avslut.